

Sundheden i ko-kalv-systemer med ammetanter

Martin Krogsgaard

Landmand ved Støvring

Mette Bisgaard Petersen

Adjunkt, Forskningsgruppe Kvæg,
Københavns Universitet

KØBENHAVNS UNIVERSITET

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

3,4 ha

1,6 ha

8 ha

Kun kviekalve

De første 4 måneder af kalvens liv

Sygdom og dødelighed fra KvægDB

Sammenligner besætningen med sig selv

1/4-1/9 2021 <-> 1/4-1/9 2023

Sygdom %	
Før ko-kalv	23%
Ko-kalv	5 %

Dødelighed %	
Før ko-kalv	13,5 %
Ko-kalv	6,5 %

Sygdom %	
Før ko-kalv	23 %
Ko-kalv	5 %

Før ko-kalv:

74 fødte kvier

Lemmelidelse: 1

Infektion: 1

Lungebetændelse: 15

Ko-kalv:

62 fødte kvier

Ledbetændelse: 1

Lungebetændelse: 2

Dødelighed %	
Før ko-kalv	13,5 %
Ko-kalv	6,5 %

Før ko-kalv:
74 fødte kvier
Død/aflivet: 10

Ko-kalv:
62 fødte kvier
Død/aflivet: 4

17 besætninger

25-600 køer

1-25 års erfaring med ko-kalv

Mange forskellige måder at gøre det på!

De fleste med ammekøer

10 besætninger

70-600 køer

1-5 års erfaring med ko-kalv

9 med ammekøer

Primært udsætterkøer

Alle økologiske besætninger

Sygdom

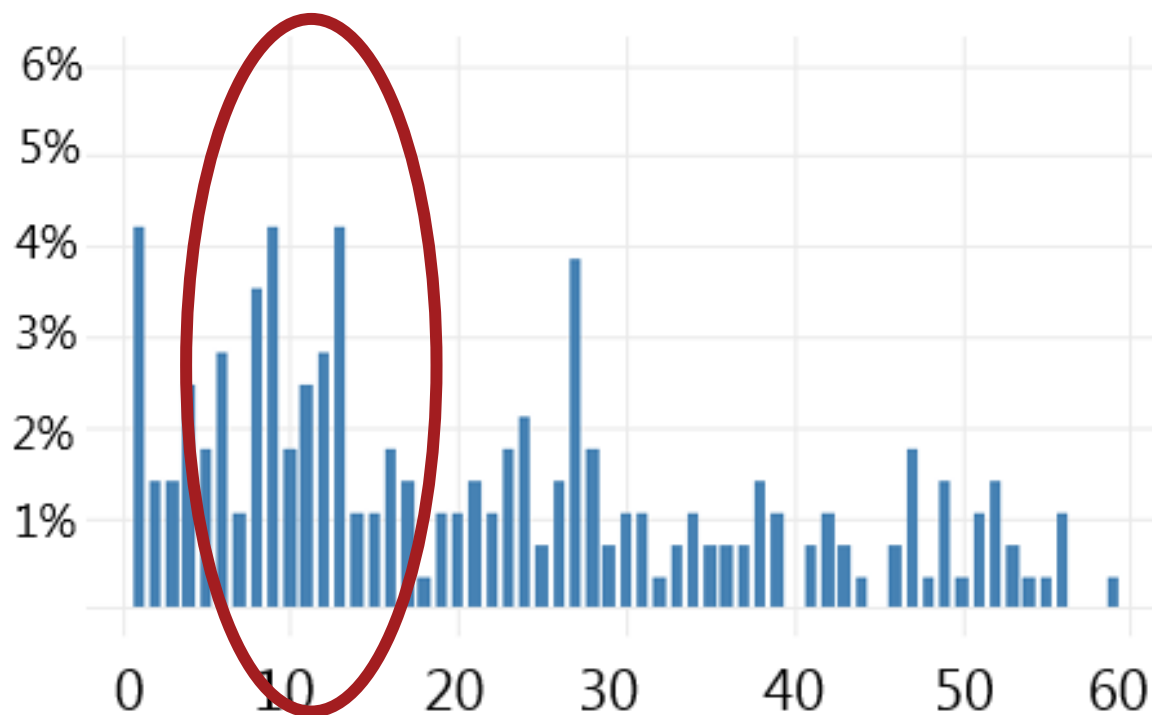
Besætning	Størrelse	Periode	% før ko-kalv	% ved ko-kalv
A	> 300 køer	2 år	18,7	22,5
B	> 300 køer	2 år	0,8	4,0
C	> 300 køer	6 mdr.	23,0	4,8
D	180-250 køer	1,5 år	6,7	11,0
E	180-250 køer	2 år	33,8	17,6
F	180-250 køer	2 år	2,7	3,0
G	180-250 køer	2 år	1	0,8
H	< 160 køer	2 år	3,1	18,3
I	< 160 køer	2 år	7,0	27,9
J	< 160 køer	2 år	47,8	24,8

Dødelighed

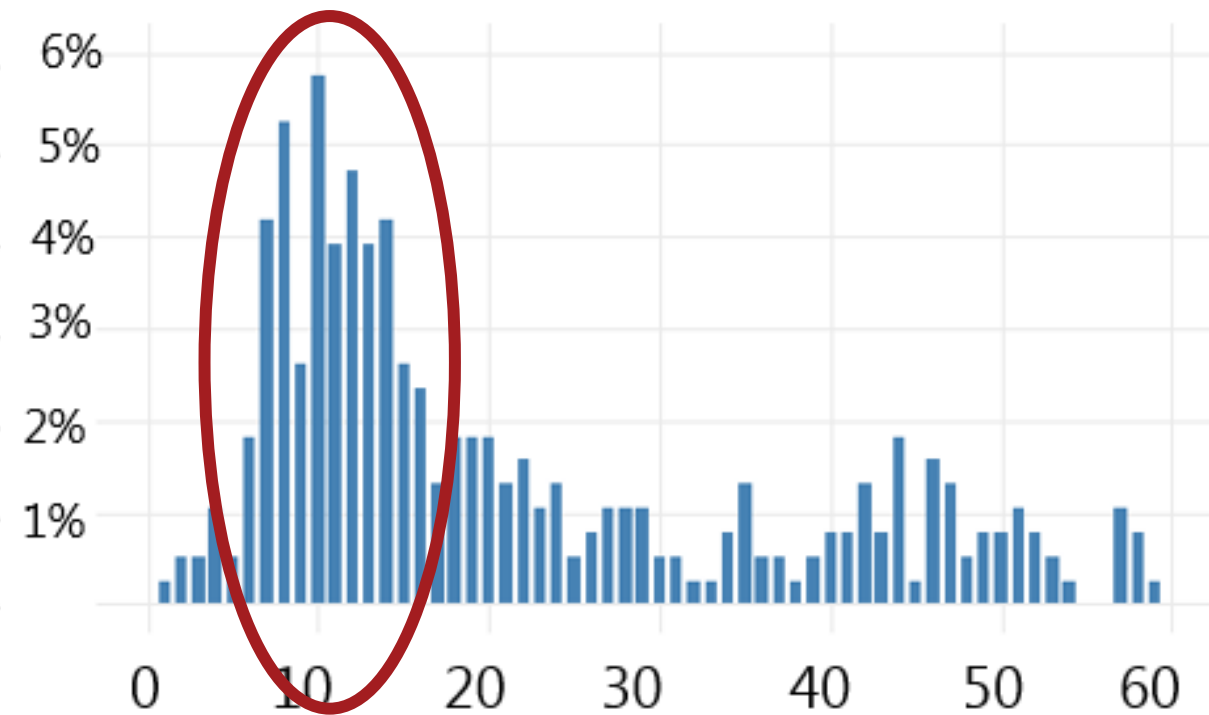
Besætning	Størrelse	Periode	% før ko-kalv	% ved ko-kalv
A	>300 køer	2 år	5,0	4,8
B	>300 køer	2 år	1,3	6,7
C	>300 køer	6 mdr.	13,5	6,5
D	180-250 køer	1,5 år	5,3	9,5
E	180-250 køer	2 år	3,9	3,2
F	180-250 køer	2 år	4,4	7,8
G	180-250 køer	2 år	4,4	8,4
H	< 160 køer	2 år	2,3	2,4
I	< 160 køer	2 år	14,1	3,8
J	< 160 køer	2 år	2,2	1,8

Hvornår bliver kalvene syge?

Før ko-kalv

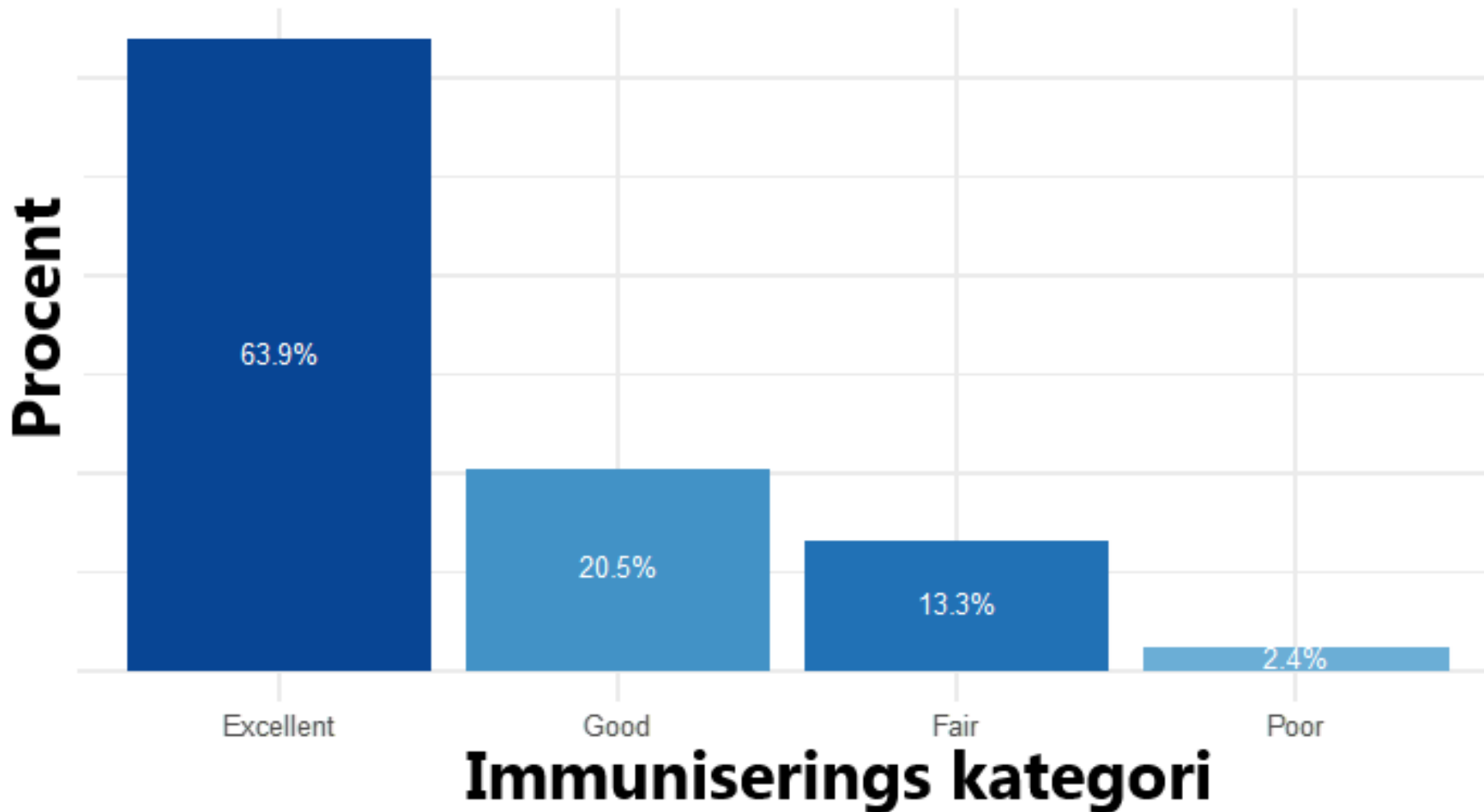
Ved ko-kalv

Alder i dage

Kalvenes immuniseringsstatus

4 besætninger
Brix% på kalveserum
Målt dag 3-7

Få besætninger

Registerdata

Kort "omstillings-periode"

**En del ubekendte – ændret management,
personale, fodring osv.**

Der er udfordringer med sygdom og dødelighed

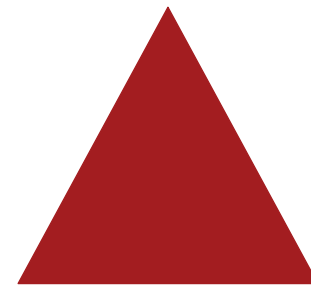
Særligt de første 5-15 dage

Rigtig god råmælkstildeling

Svært at opdage sygdom tidligt nok?

Måske fordi overvågning af kalvene er sværere/anderledes ved ko-kalv samvær?

Kalven

Mennesket

Koen

Næste skridt!

Selvstændig undersøgelse af kalve
gentagne gange og adfærd

Sundheden hos ammekøerne

Sundhed og sygdom i ko-kalv-samværsystemer –
Københavns Universitet (ku.dk)

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden